

United Nations
Nations UniesInternational Criminal Tribunal
for the former Yugoslavia
Tribunal Pénal International
pour l'ex-Yugoslavie

(IT-09-92)

RATKO MLADIĆ

RATKO MLADIĆ

Optužen za genocid, progon, istrebljenje, ubistvo, deportacije, nečovječna djela, terorisanje, protivpravne napade, uzimanje talaca

Imenovan za komandanta Glavnog štaba vojske bosanskih Srba (VRS) 12. maja 1992. (na tom položaju je ostao najmanje do 8. novembra 1996.); unaprijeđen u čin general-pukovnika u junu 1994.

Zločini za koje je optužen (primjeri):

Genocid

- Od 12. maja 1992. do 30. novembra 1995., Mladić je učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu (UZP) koji je imao za cilj trajno uklanjanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s područja u BiH na koja su bosanski Srbi polagali pravo;
- Učestvovao je u udruženom zločinačkom poduhvatu eliminisanja bosanskih Muslimana u Srebrenici, i to ubijanjem srebreničkih muškaraca i dječaka, kao i prisilnim odvođenjem žena, djece i jednog dijela starijih muškaraca iz Srebrenice.

Progoni na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, istrebljenje, ubistvo, deportacija i nečovječna djela (zločini protiv čovječnosti)

- Počinjeni na sljedećim područjima: Banja Luka, Bijeljina, Bosanska Krupa, Bosanski Novi, Bratunac, Brčko, Foča, Hadžići, Ilidža, Kalinovik, Ključ, Kotor Varoš, Novi Grad, Novo Sarajevo, Pale, Prijedor, Rogatica, Sanski Most, Sokolac, Trnovo, Vlasenica, Vogošća i Zvornik.

Terorisanje, protivpravni napadi na civile i uzimanje talaca (kršenje zakona i običaja ratovanja)

Od 12. maja 1992. do novembra 1995. godine, učestvovao je u udruženom zločinačkom poduhvatu da se pokrene i provede kampanja snajperskog djelovanja i granatiranja usmjerena protiv civilnog stanovništva Sarajeva, čiji je primarni cilj bio širenje terora među civilnim stanovništvom.

Datum i mjesto rođenja	12. marta 1942. u opštini Kalinovik, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prva optužnica: 25. jula 1995.; druga optužnica: 16. novembra 1995.; Izmijenjena optužnica: 8. novembra 2002.; Druga izmijenjena optužnica: 1. juna 2011.
Uhapšen	26. maja 2011.
Prebačen na MKSJ	31. maja 2011.

Prvo stupanje pred Sud	Zakazano za 3. juni 2011.
------------------------	---------------------------

POVEZANI PREDMETI <i>po geografskom području</i>
BANOVIĆ (IT-02-65/1) "LOGORI OMARSKA I KERATERM"
BEARA (IT-02-58) "SREBRENICA"
BLAGOJEVIĆ I JOKIĆ (IT-02-60) "SREBRENICA"
BOROVČANIN (IT-02-64)
BOROVNICA (IT-95-3) "PRIJEDOR"
BRĐANIN (IT-99-36) "KRAJINA"
ERDEMOVIĆ (IT-96-22) "POLJOPRIVREDNO DOBRO PILICA"
GALIĆ (IT-98-29) "SARAJEVO"
KARADŽIĆ (IT-95-5/18)
KRAJIŠNIK (IT-00-39 & 40) "BOSNA I HERCEGOVINA"
KRNOJELAC (IT-97-25) "FOČA"
KRSTIĆ (IT-98-33) "SREBRENICA-DRINSKI KORPUS"
KUNARAC, KOVAČ I VUKOVIĆ (IT-96-23 & 23/1) "FOČA"
KVOČKA <i>i drugi</i> . (IT-98-30/1) "LOGORI OMARSKA I KERATERM"
MEJAKIĆ <i>i drugi</i> . (IT-02-65) "LOGORI OMARSKA I KERATERM"
MRĐA (IT-02-59) "PLANINA VLAŠIĆ "
MILOŠEVIĆ (IT-02-54) "KOSOVO, HRVATSKA I BOSNA "
NIKOLIĆ, DRAGO (IT-02-63) "SREBRENICA"
PLAVŠIĆ (IT-00-39 & 40/1) "BOSNA I HERCEGOVINA"
OBRENOVIĆ (IT-02-60/2) "SREBRENICA"
PANDUREVIĆ I TRBIĆ (IT-05-86) "SREBRENICA-DRINSKI KORPUS"
PERIŠIĆ (IT-04-81)
POPOVIĆ <i>i drugi</i> (IT-02-57) "SREBRENICA"
SIKIRICA <i>i drugi</i> (IT-95-8) "LOGOR KERATERM"
STANIŠIĆ (IT-04-79)
STAKIĆ (IT-97-24) "PRIJEDOR"
TADIĆ (IT-94-1) "PRIJEDOR"
TOLIMIR (IT-05-88/2)

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

Prvobitna optužnica protiv Ratka Mladića i Radovana Karadžića potvrđena je 25. jula 1995. i teretila ih je za genocid i druge zločine počinjene nad civilima na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine (broj predmeta IT-95-5). Druga optužnica potvrđena je 16. novembra 1995. i odnosila se na događaje koji su se desili u Srebrenici u julu 1995. godine (broj predmeta IT-95-18). Te dvije optužnice spojene su u julu 1996. pod brojem predmeta IT-95-5/18.

Spojena optužnica izmijenjena je 31. maja 2000. u dijelu koji odnosio na Karadžića, a 11. oktobra 2002. u dijelu koji se odnosio na Ratka Mladića. Obije izmijenjene optužnice zavedene su pod brojem predmeta IT-95-5/18. U izmijenjenoj optužnici protiv Mladića objedinjene su prva i druga optužnica i smanjen je ukupan broj optužbi, tako da su ostale samo one najteže među kojima je bilo šest tačaka za kršenje zakona i običaja ratovanja, sedam tačaka za zločine protiv čovječnosti i dvije tačke za genocid. Dana 15. oktobra 2009., predmet koji se odnosi na Mladića zvanično je razdvojen od predmeta koji se odnosi na Karadžića, i dodijeljen mu je novi broj: IT-09-92. Dana 10. maja 2010., Tužilaštvo je podnijelo zahtjev za izmjenu optužnice kako bi dodatno pojasnilo i konkretiziralo navode protiv optuženog. Zahtjev je odobren i Tužilaštvo je podnijelo novu, drugu izmijenjenu optužnicu 1. juna 2011.

U optužnici se navodi da je od 12. maja 1992. do 30. novembra 1995., Mladić učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu koji je imao za cilj trajno uklanjanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s područja u Bosni i Hercegovini (BiH) na koja su bosanski Srbi polagali pravo. Mladić je djelovao u dogovoru s drugim učesnicima tog UZP-a, među kojima su bili: Karadžić, Momčilo Krajišnik, Slobodan Milošević, Biljana Plavšić, Nikola Koljević, Mićo Stanišić, Momčilo Mandić, Jovica Stanišić, Franko Simatović, Željko Ražnatović i Vojislav Šešelj. Svaka od tih osoba je svojim činjenjem ili nečinjenjem doprinijela postizanju njihovog zajedničkog cilja.

U optužnici se dalje navodi da je od 12. maja 1992. do novembra 1995., Mladić učestvovao u još jednom UZP-u, poduhvatu pokretanja i provođenja kampanje snajperskog djelovanja i granatiranja civilnog stanovništva Sarajeva, čiji je primarni cilj bio širenje terora među civilnim stanovništvom. Namjeru da poćini svako od tih krivičnih djela dijelio je s drugima koji su u tom zločinačkom poduhvatu djelovali u dogovoru s njim, a među kojima su bili: Karadžić, Krajišnik, Plavšićeva, Koljević, Šešelj, Stanislav Galić i Dragomir Milošević.

Nadalje, počevši od dana koji su neposredno prethodili 11. julu 1995., odnosno provođenju plana eliminisanja bosanskih Muslimana u Srebrenici, pa sve do 1. novembra 1995. godine, Mladić je učestvovao u UZP-u eliminisanja bosanskih Muslimana u Srebrenici, i to ubijanjem srebreničkih muškaraca i dječaka, kao i prisilnim odvođenjem žena, djece i jednog dijela starijih muškaraca iz tog područja.

I naposljetku, tokom maja i juna 1995. godine, Mladić je učestvovao u UZP-u uzimanja pripadnika Ujedinjenih nacija kao talaca kako bi se Sjevernoatlantski savez (NATO) prisilio da se uzdrži od vazdušnih napada na vojne ciljeve bosanskih Srba. Namjeru da poćini to krivično djelo dijelio je drugim članovima ovog UZP-a, uključujući Karadžića.

U optužnici se navodi da pored krivične odgovornosti koja proizlazi iz njegovog učešća u tim udruženim zločinačkim poduhvatima, Mladić snosi individualnu krivičnu odgovornost za planiranje, podsticanje, naređivanje i/ili pomaganje i podržavanje zločina za koje se tereti u optužnici.

U optužnici se navodi da je kao komandant Glavnog štaba Ratko Mladić bio najviši starješina VRS-a. U tom svojstvu, Mladić je bio nadređen i imao je efektivnu kontrolu nad pripadnicima VRS-a i djelovima srpskih snaga u sastavu VRS-a ili potčinjenih VRS-u koji su učestvovali u zločinima koji se navode u optužnici. Dalje se navodi da je Mladić znao ili je bilo razloga da zna da se pripadnici VRS-a i/ili dijelovi srpskih snaga pod njegovom efektivnom kontrolom spremaju da poćine zločine ili da su ih već poćinili, a nije preduzeo nužne i razumne mjere da sprijeći činjenje zločina i/ili da kazni poćinioce tih zločina.

Ratko Mladić se tereti na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1)) i krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3)) za:

- **genocid u dvije tačke optužnice** (član 4),
- **progone, istrebljenje, ubistvo, deportaciju, nečovječna djela, terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca** (kršenje zakona i običaja ratovanja, zločini protiv čovječnosti, članovi 3 i 5).

POSTUPAK U SKLADU S PRAVILOM 61

U nekim slučajevima kada Međunarodni sud nije u mogućnosti da optuženog dovede u pritvor, postupa se u skladu s pravilom 61 Pravilnika o postupku i dokazima. U postupku na osnovu ovog pravila, Pretresno vijeće u punom sastavu javno razmatra optužnicu i dokazni materijal i, ukoliko utvrdi da postoje razumne osnove za sumnju da je optuženi počinio neko ili sva krivična djela kojima se tereti, ono potvrđuje optužnicu i izdaje međunarodni nalog za hapšenje kako bi se osiguralo da će optuženi biti uhapšen ako pokuša da pređe državne granice. Osim toga, Pretresno vijeće može potvrditi, na osnovu dokaza Tužilaštva, da optužnica nije uručena optuženom zbog neizvršenja naloga za hapšenje ili zbog toga što je država odbila da saraduje sa Sudom. Predsjednik Međunarodnog suda, nakon konsultacija s predsjedavajućim sudijama pretresnih vijeća, može zatim obavijestiti Savjet bezbjednosti UN-a o odbijanju države da saraduje. Rasprava u skladu s pravilom 61 nije suđenje u odsustvu i ne bavi se utvrđivanjem krivice.

Nakon što su optužnice protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića potvrđene 24. jula 1995. i 16. novembra 1995., nalozi za hapšenje poslani su Saveznoj Republici Jugoslaviji (Srbija i Crna Gora), Republici Bosni i Hercegovini i vlastima bosanskih Srba (Republika Srpska). Dana 18. juna 1996., s obzirom da optužnice nisu uručene, a tužilac je poduzeo sve razumne korake da optužene obavijesti o postojanju optužnica, sudija Claude Jorda je naložio da se obje optužnice podnesu Pretresnom vijeću na pregled u skladu s pravilom 61 Pravilnika o postupku i dokazima.

Dana 11. jula 1996., Pretresno vijeće je potvrdilo sve tačke optužnice nakon što se uvjerilo da je Tužilaštvo predočilo dokaze koji pružaju razumne osnove za sumnju da su Radovan Karadžić i Ratko Mladić počinili navedena krivična djela. Vijeće je izdalo međunarodni nalog za hapšenje i naložilo da on bude poslan svim državama i multinacionalnim vojnim snagama za provedbu mira (IFOR) pod vođstvom NATO-a koje su tada djelovale u BiH.

Pretresno vijeće je takođe smatralo da se propust da se Radovan Karadžić i Ratko Mladić uhapsu može pripisati odbijanju Savezne Republike Jugoslavije (Srbija i Crna Gora) i Republike Srpske da saraduju s MKSJ-om. Pretresno vijeće je konkretno zaključilo da taj propust predstavlja kršenje obaveza koje je u vrijeme potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma SRJ preuzela u ime Republike Srpske. Vijeće je izjavilo da je kao garant Republike Srpske, SRJ odgovorna za propust ovog entiteta da izvršava svoje obaveze prema Međunarodnom sudu. U skladu s tim, Pretresno vijeće je zatražilo od predsjednika Međunarodnog suda da o propustu SRJ da ispuni svoje zakonske obaveze obavijesti Savjet bezbjednosti UN-a. Dana 11. jula 1996., predsjednik Antonio Cassese je u tu svrhu uputio pismo. Savjet bezbjednosti je nakon prijema pisma donio nekoliko rezolucija kojima je pozvao na saradnju s Međunarodnim sudom i izjavio da će se i dalje aktivno baviti ovim pitanjem.